

ГЕТЬМАН АНАТОЛІЙ ПАВЛОВИЧ

*ректор Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого,
академік Національної академії правових наук України,
доктор юридичних наук, професор,
заслужений діяч науки і техніки України,
лауреат Державної премії України*

Народився 18 липня 1958 р. у с. Зідьки Зміївського району Харківської обл. У 1983 р. закінчив Харківський юридичний інститут (нині – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого). Протягом 1983–1986 рр. навчався в аспірантурі цього ж закладу. З 1986 р. працював на посадах асистента, старшого викладача, доцента, заступника декана. З 1992 р. навчався в докторантурі Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого». З 1995 р. працював на посаді начальника Управління планування та координації правових досліджень, а з 1998 р. по 2001 р. – на посаді головного вченого секретаря Академії правових наук України (нині – Національна академія правових наук України). У 2001–2007 рр. – проректор з навчальної роботи, з 2007 р. до 2020 р. – проректор з наукової роботи, а з грудня 2020 р. – ректор Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

У 1986 р. захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук на тему: «Правове регулювання діяльності органів управління в сфері екології» (спеціальність 12.00.06), у 1995 р. – дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук на тему: «Еколого-процесуальна правова теорія: проблеми становлення і розвитку» (спеціальність 12.00.06). Науковий ступінь доктора юридичних наук присуджено у 1995 р. Вчене звання професора присвоєно у 1997 р. Обраний членом-кореспондентом у 2000 р., дійсним членом (академіком) Академії правових наук України (нині – Національна академія правових наук України) – у 2004 р. Заступник академіка-секретаря відділення екологічного, господарського та аграрного права НАПрН України.

Основні напрями наукових досліджень – методологія науки екологічного права, еколого-процесуальне право, екологічні права людини, проблеми адаптації екологічного законодавства України до міжнародно-правових норм, земельне, водне, лісове, надрове, фауністичне та флористичне законодавство. Автор понад 400 наукових праць. Серед них – монографії та енциклопедичні видання, підручники й навчальні посібники, коментарі до чинного законодавства, зокрема: «Процесуальні норми і відносини в екологічному праві» (1994), «Вступ до теорії еколого-процесуального права» (1998), «Екологічний контроль: питання теорії і практики» (у співавт., 1999), «Екологічне право України: Підручник» (у співавт., 2001), «Земельний кодекс

України: Науково-практичний коментар» (у співавт., 2002, 2003, 2004, 2006, 2007), «Регіональний екологічний контроль: теорія правового регулювання» (у співавт., 2004), «Онтологія української юридичної думки: у 10 т. Т. 10» (у співавт., 2005), «Екологічне право України» (у співавт., 2005, 2009, 2013, 2019), «Екологічна енциклопедія у 3 т. Т. 2» (у співавт., 2007), «Екологічне право України в запитаннях та відповідях» (2007), науково-практичні коментарі: Лісового кодексу України (2009), Закону України «Про тваринний світ» (у співавт., 2010), Закону України «Про охорону атмосферного повітря» (у співавт., 2011), Кодексу України «Про надра» (у співавт., 2012), «Правове виховання в сучасній Україні: монографія» (у співавт., 2010), «Правова система України: історія, стан та перспективи: У 5 т. Т.4. Методологічні засади розвитку екологічного, земельного, аграрного та господарського права» (укр. – 2008; англ. – 2012), «Правова доктрина України: у 5 т. Т. 4. Доктринальні проблеми екологічного, аграрного та господарського права» (у співавт., 2013), (2017 (англ.), «Договір як універсальна правова конструкція: монографія» (у співавт., 2012), «Правове регулювання екологічних, аграрних та земельних відносин в Україні: сучасний стан і напрями вдосконалення» (у співавт., 2012), «Проблеми правової відповідальності: монографія» (у співавт., 2014), «Правова охорона довкілля: сучасний стан та перспективи розвитку» (у співавт., 2014), «Проблеми правового забезпечення сталого розвитку сільських територій в Україні: монографія» (у співавт., 2016), «Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. Т. 3: «Загальна теорія права» (у співавт., 2017), Т. 14: «Екологічне право (у співавт., 2018), Т. 16: «Земельне та аграрне право» (у співавт., 2019), «Доктрина екологічного права та законодавства України» (2019), «Правова наука України: сучасний стан, виклики та перспективи розвитку: монографія » (у співавт., 2021), «Правнича наука та законодавство України: європейський вектор розвитку в умовах воєнного стану: монографія» (у співавт., 2023).

Член редакційної колегії наукових видань «Amazonia Investige» (індексація Web of Science), «Access to Justice in Eastern Europe» (індексація Scopus, Web of Science), Journal of Environmental Law & Policy, наукового юридичного журналу «Вісник Національної академії правових наук України», видання «Велика українська юридична енциклопедія», редакційної ради журналу «Право України», редакційних колегій видань «Проблеми законності», «Бюлетень Міністерства юстиції України», «Бюлетень Національної служби посередництва і примирення», «Екологічний вісник України», «Екологічне право», «Судово-медична експертиза», «Вісник НЮУ імені Я. Мудрого. Серія: Філософія, філософія права, соціологія, політологія», збірнику наукових праць «Економічна теорія та право», «Юрист України», «Соціологія права», електронного збірника НЮУ імені Я. Мудрого «Теорія і практика правознавства», редакційних рад міжнародних наукових журналів Проекту SWorld.

З 1998 р. – член, а з 2002 р. по 2007 р. голова Експертної ради з юридичних наук Вищої атестаційної комісії України, з 2014 р. по 2022 р. – Голова Експертної ради з питань проведення експертизи дисертацій МОН України з юридичних наук. З 2009 р. по 2014 р. – віце-президент Федерації шахів України.

Заслужений діяч науки і техніки України (2003). Нагороджений орденом «За заслуги» III та II ступенів (2013, 2024), почесним знаком (орденом) Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого III ступеня (2015), «Почесним знаком – пам'ятна медаль «10 років МВС України» (2001), нагрудним знаком «Відзнака Голови Конституційного Суду України» (2014), ювілейним пам'ятним знаком «90 років Національної академії внутрішніх справ» (2015), медаллю Всеукраїнського об'єднання «КРАЇНА» «25 років незалежності України» (2016), медаллю «Відзнака РНБО» III ступеня (2020), Знаком Пошани Національної академії Служби безпеки України (2022).

Відзначений Почесною грамотою Верховної Ради України (2009), Почесними грамотами Харківської обласної державної адміністрації (2006, 2008), Харківської міської ради (2008, 2013), Асоціації органів місцевого самоврядування Харківської області (2017), Української федерації вчених (2021), відзнакою МВС України «За сприяння ОВС України» (2005, 2010); відзнакою Союзу юристів України «Видатний юрист України» (2010, 2013), Почесним знаком Української Секції Міжнародної Поліцейської Асоціації (2011), відзнакою МАРТИС «Золота Фортуна» (2011, 2018), відзнакою Міністерства оборони України – Нагрудним знаком «Знак пошани» (2019), Подякою Верховного Суду (2021). Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (2012), Премії імені Ярослава Мудрого (2003, 2009), Премії імені Святого Володимира за краще науково-правниче видання в Україні (2014). Стипендіат в галузі науки імені Василя Пилиповича Маслової (з правознавства) Харківської обласної державної адміністрації (2012), номінант Сертифікату Майстерності Оксфордського клубу ректорів провідних університетів Європи в категорії «Суспільні науки» (2016), переможець Міжнародного Сократівського комітету (Оксфорд, Велика Британія) «Ім'я року – 2018» (2018), номінант Національного конкурсу «Науковець року – 2021» (2021). Почесний професор Запорізького національного університету (2014), Почесний громадянин Харківської області (2017).